

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

**cu privire la soluționarea conflictului negativ de competență dintre
Judecătoria Soroca, sediul Florești și Judecătoria Chișinău, sediul Centru**

în cauza civilă

Aliona Caretnicov împotriva lui Alexandru Caretnicov, intervenient
accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru
(determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru
întreținerea copilului minor)

și cererea reconvențională

Alexandru Caretnicov împotriva Alionei Caretnicov, intervenient accesoriu
Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Est

(determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei pentru
întreținerea copilului minor)

(Dosarul nr. 2ac-96/26

NR. PIGD 2-25165468-01-2cc-25052026)

Conflictul de competență între două judecătoria din jurisdicția diferitor curți de apel. Acțiunea pentru plata pensiei de întreținere poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

10 iunie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților conflictul negativ de competență ivit între Judecătoria Soroca, sediul Florești și Judecătoria Chișinău, sediul Centru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Munteanu,

Gheorghe Stratulat, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 noiembrie 2025, avocata Cristina Antoci, în interesele Alionei Caretnicov, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Caretnicov, intervenient accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 28 noiembrie 2025, cauza civilă a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă.

3. La 19 ianuarie 2026, avocatul stagiar Alexandru Muturniuc, în interesele lui Alexandru Caretnicov, a depus cerere reconvențională împotriva Alionei Caretnicov, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Est, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 26 martie 2026, s-a admis cererea depusă de avocatul stagiar Alexandru Muturniuc, în interesele lui Alexandru Caretnicov, și s-a dispus transmiterea cauzei civile, la cererea Alionei Caretnicov împotriva lui Alexandru Caretnicov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, precum și a cererii reconvenționale depuse de Alexandru Caretnicov împotriva Alionei Caretnicov, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Est, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, spre examinare Judecătoriei Soroca, sediul Florești, conform competenței jurisdicționale.

5. Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 21 aprilie 2026, cauza civilă a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă.

6. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 19 mai 2026, judecătoria Ramona Moșneguțu a dispus suspendarea procesului și sesizarea Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență ivit între Judecătoria Soroca, sediul Florești, și Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Articolul 44 alin. (1), (3) și (9) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească în fața căreia s-a ivit conflictul de competență jurisdicțională suspendă din oficiu procesul și înaintează dosarul către instanța în drept să soluționeze conflictul de competență.

(3) Conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătoria care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Curtea Supremă de Justiție.

(9) Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac”.

8. Articolul 38 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Reclamantul poate intenta acțiunea în oricare din sediile instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului.”

9. Articolul 39 alin. (4)-(5) din Codul de procedură civilă:

„(4) Acțiunea pentru plata pensiei de întreținere și acțiunea pentru constatarea paternității pot fi intentate și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului.

(5) Acțiunea de desfacere a căsătoriei poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului dacă în grija lui se află copii minori sau dacă deplasarea lui la instanța de la domiciliul pârâtului întâmpină dificultăți întemeiate.”

10. Articolul 42 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(2) Acțiunea reconvențională se intentează, indiferent de instanța competentă să o judece, în instanța care judecă acțiunea inițială.”

11. Articolul 38 alin. (1)-(2), (4) din Codul civil:

„(1) Domiciliul persoanei fizice este locul unde aceasta își are reședința obișnuită. Se consideră că persoana își păstrează domiciliul atît timp cît nu și-a stabilit un altul.

(2) Reședința obișnuită demonstrează o legătură apropiată și stabilă a persoanei fizice cu locul vizat. La determinarea reședinței obișnuite se iau în considerare toate elementele de fapt relevante, în special durata și regularitatea prezenței persoanei în locul vizat, precum și condițiile și motivele acestei prezențe.

(4) Stabilirea sau schimbarea domiciliului nu operează decît atunci cînd cel care ocupă sau se mută într-un anumit loc a făcut-o cu intenția de a avea acolo reședința obișnuită. Dovada intenției rezultă din declarațiile persoanei făcute la autoritățile competente să opereze stabilirea sau schimbarea domiciliului, iar în lipsa acestor declarații, din orice alte împrejurări de fapt.

12. Art. 39 alin. (1) din Codul civil:

„(1) Pînă la proba contrară, domiciliul sau reședința temporară a persoanei fizice se prezumă că se află la adresa de domiciliu sau de reședință temporară înscrisă în profilul persoanei din Registrul de stat al populației, conform prevederilor actelor normative privind evidența locuitorilor Republicii Moldova.

13. Art. 32 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătoria în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

(2) Instanța ierarhic superioară nu are dreptul să strămute, din oficiu, o cauză de la instanța ierarhic inferioară la alta ori să o preia pentru judecare, cu excepția cazului în care completul de judecată în instanța respectivă nu poate fi legal constituit”.

14. Articolul 33 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanțele judecătorești judecă toate cauzele civile cu participarea persoanelor fizice, persoanelor juridice și autorităților publice privind apărarea drepturilor, libertăților și

intereselor legitime încălcate sau contestate, cauze pentru care legea nu prevede competența altor organe.”

15. Articolul 33¹ din Codul de procedură civilă:

„Judecătoriile examinează și soluționează în fond toate cauzele civile, dacă legea nu prevede altfel.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Examinând materialele cauzei civile în raport cu normele procesual-civile incidente, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, s-a ivit un conflict negativ de competență între Judecătoria Soroca, sediul Florești, și Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Conflictul de competență urmează a fi soluționat de Curtea Supremă de Justiție, în temeiul art. 44 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

17. Completul de judecată reține că obiectul cauzei civile îl constituie determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, iar în cadrul aceleiași cauze a fost formulată și o cerere reconvențională având același obiect, respectiv determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

18. Din materialele cauzei rezultă că avocata Cristina Antoci, în interesele Alionei Caretnicov, a depus cererea de chemare în judecată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, invocând pretenții referitoare la stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere. Potrivit datelor din actul de identitate al reclamantei, domiciliul Alionei Caretnicov este în mun. Chișinău, str. ***** nr. *****. Totodată, potrivit datelor din Registrul de stat al populației, domiciliul pârâtului Alexandru Caretnicov este în raionul Florești, satul *****.

19. Regula generală de competență teritorială este prevăzută de art. 38 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia reclamantul poate intenta acțiunea în oricare dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află domiciliul pârâtului. Această regulă este însă aplicabilă în lipsa unor norme speciale sau alternative de competență, instituite de lege în considerarea naturii raportului juridic dedus judecății ori a protecției unei anumite categorii de participanți la proces.

20. În materia pensiei de întreținere, legiuitorul a instituit o regulă de competență teritorială alternativă. Astfel, potrivit art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă, acțiunea pentru plata pensiei de întreținere poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței de la domiciliul reclamantului. Această normă conferă reclamantului un drept procesual de opțiune între instanța de la domiciliul pârâtului, potrivit regulii generale, și instanța de la domiciliul său, potrivit regulii speciale de competență alternativă.

21. Completul de judecată subliniază că art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu condiționează exercitarea acestei opțiuni de dovada faptului că minorul s-ar afla permanent în grija reclamantului și nici de demonstrarea unor dificultăți concrete de deplasare la instanța de la domiciliul pârâtului. O asemenea condiție este expres prevăzută de legiuitor în alte ipoteze, cum este cea reglementată de art. 39 alin. (5) din Codul de procedură civilă, referitoare la acțiunea de desfacere a căsătoriei. Or, în cazul

acțiunii pentru plata pensiei de întreținere, textul art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă este formulat distinct și permite intentarea acțiunii la instanța de la domiciliul reclamantului fără instituirea unor condiții suplimentare.

22. În aceste condiții, faptul că una dintre pretențiile formulate de Aliona Caretnicov vizează încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor atrage aplicabilitatea art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Reclamanta a ales să depună cererea de chemare în judecată la instanța de la domiciliul său, respectiv Judecătoria Chișinău, sediul Centru, iar această alegere se încadrează în limitele competenței teritoriale alternative prevăzute expres de lege.

23. Completul de judecată consideră că Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a interpretat eronat raportul dintre regula generală prevăzută de art. 38 alin. (1) din Codul de procedură civilă și regula specială prevăzută de art. 39 alin. (4) din același cod. Atunci când legea permite reclamantului să aleagă între două instanțe deopotrivă competente teritorial, cauza nu poate fi considerată introdusă cu încălcarea competenței jurisdicționale doar pentru că pârâtul domiciliază în circumscripția altei instanțe. Într-o asemenea ipoteză, domiciliul pârâtului nu exclude competența instanței de la domiciliul reclamantului, dar reprezintă doar una dintre opțiunile procesuale prevăzute de lege.

24. Prin urmare, în speță nu era incident temeiul de strămutare prevăzut de art. 43 alin. (2) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia instanța strămută cauza la o altă instanță dacă a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională. Pentru aplicarea acestui temei este necesar ca instanța inițial sesizată să fie necompetentă potrivit legii. Or, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, era competentă teritorial să examineze cauza în temeiul art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă, deoarece una dintre pretențiile principale formulate de reclamantă privea încasarea pensiei de întreținere, iar reclamanta domiciliază în mun. Chișinău.

25. Nu poate fi reținută ca determinantă împrejurarea că, la un anumit moment procesual, copilul minor s-ar fi aflat la bunicii paterni sau ar fi frecventat o instituție preșcolară din localitatea *****, raionul *****. Aceste circumstanțe nu înlătură competența teritorială alternativă deja dobândită de instanța de la domiciliul reclamantei în temeiul art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

26. Competența instanței se stabilește în raport cu obiectul cererii și datele relevante existente la momentul sesizării instanței, iar schimbările ulterioare de fapt sau divergențele dintre părți cu privire la locul aflării efective a copilului nu pot transforma o instanță legal sesizată într-o instanță necompetentă. Admiterea unei asemenea interpretări ar crea instabilitate procesuală și ar permite transferarea cauzei de la o instanță la alta în funcție de împrejurări fluctuante, ceea ce ar contraveni principiului previzibilității competenței și necesității soluționării cauzei într-un termen rezonabil.

27. Aceeași concluzie se impune și în privința cererii reconvenționale depuse de Alexandru Caretnicov. Potrivit art. 42 alin. (2) din Codul de procedură civilă, acțiunea reconvențională se intentează, indiferent de instanța competentă să o judece, în instanța care judecă acțiunea inițială. Prin urmare, odată ce cererea principală a fost depusă la o instanță competentă teritorial în temeiul art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă,

cererea reconvențională urma să fie examinată de aceeași instanță, indiferent de criteriile de competență care ar fi putut fi aplicabile dacă această pretenție ar fi fost formulată separat.

28. Completul de judecată mai observă că mecanismul competenței alternative nu reprezintă o derogare arbitrară de la regula generală, dar o opțiune procesuală expres recunoscută de lege. Atât timp cât reclamantul a sesizat una dintre instanțele prevăzute de lege ca fiind competente, pârâtul nu poate obține strămutarea cauzei doar prin invocarea propriei adrese de domiciliu sau a unor împrejurări de fapt referitoare la locul aflării temporare a copilului. O asemenea abordare ar lipsi de efect util norma art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă și ar reduce competența alternativă la o aplicare pur formală, dependentă de aprecieri care țin, în esență, de fondul litigiului.

29. În același timp, completul de judecată reține că determinarea instanței competente în cadrul conflictului negativ de competență nu presupune soluționarea chestiunilor de fond referitoare la domiciliul copilului minor, persoana în grija căreia acesta se află, condițiile de trai ale fiecărui părinte sau întinderea obligației de întreținere. Aceste aspecte urmează a fi examinate de instanța competentă în cadrul judecării cauzei pe fond, cu administrarea probelor pertinente și cu participarea autorității tutelare competente.

30. Prin urmare, în temeiul art. 39 alin. (4) din Codul de procedură civilă, competența teritorială de examinare a cauzei revine Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în a cărei rază teritorială se află domiciliul reclamantei Alionei Caretnicov, potrivit datelor oficiale existente la dosar.

31. Ținând cont de cele expuse, în temeiul art. 44 alin. (3) și (9), precum și art. 270 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Constată competența Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la examinarea cauzei civile, la cererea Alionei Caretnicov împotriva lui Alexandru Caretnicov, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, precum și a cererii reconvenționale depuse de Alexandru Caretnicov împotriva Alionei Caretnicov, intervenient accesoriu Agenția Teritorială de Asistență Socială Nord-Est, cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Prezenta cauza civilă, se remite spre examinare Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat